

מטעם 181 לפרשת מצורע רמזים בטעמי המקרא בפרשה

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

לע"נ זק' רבי יחיאל מיכל האגר אלמו"ר מסטראז'ניץ, ב"ר דוד האגר מזצלטוב, י"ד בניסן התרס"ד

וְהֵעֵלִיד (גרשיים) הַכֹּהֵן הַמְּטֵהר אֶת הָאִישׁ הַמְּטֵהר וְאַתֶּם לִפְנֵי יְדוֹד פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד (ויקרא יד, יא)

בפרשת טהרת המצורע, פרק יד, נמצא הביטוי "לפני ה'", עשר פעמים¹.

בתחילת הטהרה נמצא המצורע מחוץ למחנה, שם היה בימי טומאתו (ויקרא יג, מו): "כֹּל יְמֵי אֲשֶׁר הִנָּגַע בּוֹ יִטְמָא טָמֵא הוּא בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ".

נראה לומר שהלשון הכפולה "בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ", מלמדת ששילוח המצורע הוא שילוח כפול: הן ממחנה ישראל והן מראיית פני ה'².

הטהרה מתחילה בשדה, בשילוח הצפור וכו'. רק אח"כ המיטהר מתקרב לפני ה'.

נראה שבכך מתבטא היחס לבעל התשובה, שנרפא מנגעי עוונותיו ומנגעי גופו וחוזר למחנה ואל פני ה', כפי שהפליא בדבריו הרמב"ם (יד החזקה הלכות תשובה ז, ז-ו):

" גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך ונאמר ולא שבתם עדי נאם ה' ונאמר אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב כלומר אם תחזור בתשובה בי תדבק התשובה מקרבת את הרחוקים אמש היה זה שנאו לפני המקום משוקץ ומרוחק ותועבה והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד... אמש היה זה מובדל מה' אלהי ישראל שנאמר עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם צועק ואינו נענה שנאמר כי תרבו תפלה וגו' ועושה מצות וטורפין אותן בפניו שנאמר מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי מי גם בכם ויסגר דלתים וגו' והיום הוא מודבק בשכינה שנאמר ואתם הדבקים בה' אלהיכם צועק ונענה מיד שנאמר והיה טרם יקראו ואני אענה ועושה מצות ומקבלין אותן בנחת ושמחה שנאמר כי כבר רצה האלהים את מעשיך ולא עוד אלא שמתאווים להם שנאמר וערבה לה' מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים קדמוניות". ע"כ.

ונרמז בטעמים: **וְהֵעֵלִיד (גרשיים) הַכֹּהֵן הַמְּטֵהר אֶת הָאִישׁ הַמְּטֵהר וְאַתֶּם לִפְנֵי יְדוֹד פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד.**

כאמור, שילוח המצורע הוא גירוש כפול: הן ממחנה ישראל והן מראיית פני ה'. אך כאשר האיש מיטהר מנגעו ומעוונותיו, הוא חוזר משני הגירושים (גרשיים) ועומד לפני ה', "מודבק בשכינה שנאמר ואתם הדבקים בה' אלהיכם"³, "בְּאֹזַר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים" (משלי טז, טו).

שלום המאירי

¹ אפשר שהם כעין עשרת ימי תשובה.

² ראה פירוש הריב"א: "מחוץ למחנה. פרש"י חוץ לג' מחנות. וא"ת האיך אפשר לומר שיהא אדם משולח מג' מחנות והלא אין אדם [רשאי] ליכנס במחנה שכינה. וי"ל דמחנה שכינה זהו העזרה ושם היה יכול אדם ליכנס לשחוט את פסחו, והא דאמרינן אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד היינו לשהות שם. כך פי' ר"מ מקוצי".

³ ראה באופן דומה בענין מרים (במדבר יב, יד): **תִּסָּגֵר (גרשיים) שְׁבַעַת יָמִים.**

מטעם 181 לפרשת מצורע רמזים בטעמי המקרא בפרשה

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

וְהֵעֵמִיד (גרשיים) הַכֹּהֵן הַמְּטֵהר אֶת הָאִישׁ הַמְּטֵהר וְאַתֶּם לִפְנֵי יְדֹנֵד (ויקרא יד, יא)

רש"י מביא: "לפני ה' - (סוטה ז) בשער נקנור ולא בעזרה עצמה לפי שהוא מחוסר כפורים". המצורע, האיש המטהר, היה מכניס רק את שתי בהונותיו⁴ כדי שהכהן העומד בפנים, ישים עליהן מן הדם.

רבי חיים בן עטר מבאר⁵ שעל הכהן לשמור שהמצורע יעמוד ולא ייכנס לעזרה. ע"כ.

ונרמז בטעמים: **וְהֵעֵמִיד** (גרשיים) הַכֹּהֵן הַמְּטֵהר אֶת הָאִישׁ הַמְּטֵהר. הטעם **גרשיים** רומז שהמצורע עדיין **מגורש** מהעזרה, אך מכניס את **שתי בהונותיו**, כצורת הטעם, ועוד רומז הטעם בנגינתו ש"וְהֵעֵמִיד הַכֹּהֵן" אינו מעשה חד פעמי, אלא הכהן ממשיך למנוע מהאיש המטהר לפרוץ לעזרה, כהסבר **רבי חיים בן עטר**.

שלום המאירי

וְהֵעֵמִיד הַכֹּהֵן הַמְּטֵהר (רביע) **אֶת הָאִישׁ הַמְּטֵהר** (ויקרא יד, יא)

הכהן המטהר הוא כהן הדיוט⁶. ע"כ.

ונרמז בטעמים: **וְהֵעֵמִיד הַכֹּהֵן הַמְּטֵהר** (רביע), כהן הדיוט שיש לו **ארבעה** בגדי כהונה.

שלום המאירי

וְלָקַח הַכֹּהֵן (קדמא ואזלא) **אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהַקְּרִיב אֹתוֹ לְאֲשֵׁם** (ויקרא יד,

יב)

מדוע נאמר "הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד" ולא "כֶּבֶשׂ אֶחָד"? **רבי נפתלי צבי יהודה ברלין**, הנצי"ב, מבאר⁷: "הכבש האחד. המיוחד בשני הכבשים, דאשם עיקר המכשיר, והוא לעיכובא בכבש אפילו בעני". ע"כ. ונרמז בטעמים:

וְלָקַח הַכֹּהֵן (קדמא ואזלא), כבש האשם הוא **הקודם** בחשיבותו, והוא עיקר המכשיר.

שלום המאירי

⁴ רש"י **פסחים** דף צב עא: "מצורע - שטבל והעריב שמשו בשביעי, נכנס בשמיני למחנה לזיה, לשער נקנור שלא נתקדש בקדושת עזרה, כדכתיב בקרא (ויקרא יד) והעמיד הכהן המטהר את האיש המיטהר ואתם לפני ה' וגו' ובעזרה עצמה לא היה נכנס, אלא מכניס ידיו לבהונות, לפי שאין מחוסר כפורים נכנס לה, כדאמרינן [במכות] (ח, ב) טמא יהיה לרבות טבול יום, עוד טומאתו בו לרבות מחוסר כפורים, שאם נכנסו למקדש חייבין כרת".

⁵ **אור החיים**: "והעמיד הכהן יתבאר על דרך מה שאמרו בתחילת מסכת כלים (פ"א מ"ח) שמחוסר כיפורים אסור ליכנס לעזרת ישראל עד כאן, והנה כאן צוה ה' שהמטהר יעמוד בפתח העזרה שהוא שער ניקנור, כאומרם בפרק קמא דסוטה (ז) דכתיב לפני ה', ואמר הכתוב שעל הכהן שמירתו להעמידו שלא יפרוץ לצד שהוא בפתח העזרה, ומכניס ידו לפנים לסמוך על קרבנו, כאומרם בתורת כהנים ומכניס ראשו ליתן על תנוך וגו', יש לחוש שמא ימשך ויכנס לפנים, לזה הטיל הכתוב הדבר על הכהן להעמידו".

⁶ מסתבר שכך הוא, שהרי הכהן עלול להיטמא ע"י המצורע. ראה דיון: **טל תורה**, רבי מאיר אריק, מזיר מח ע"א, בדברי תוספות ד"ה ולאמו. גם אילו היה זה כה"ג היה עושה זאת שלא בשמונה בגדים. ראה בענין פרה אדומה, רמב"ם יד החזקה הלכות **פרה אדומה** א, יב: "והעושה אותה לובש ארבעה כלים של כהן הדיוט בין שעושה כהן הדיוט בין שעושה כה"ג".

⁷ **העמק דבר**.